Zwolle

Raadsvoorstel

Datum	11 december 2025
Onderwerp	Nota Kapitaalgoederen 2028-2032 en Gemeentelijk Rioleringsprogramma 2028-2032
Versienummer	10
Portefeuillehouder	Arjan Spaans

Samenvatting
De huidige Nota Kapitaalgoederen (NKG) 2023-2026 en het Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) 2022-2026 lopen af in 2026 en moeten opnieuw worden vastgesteld. De huidige nota was de eerste in Zwolle. De raad heeft deze NKG vastgesteld bij de begroting voor 2023. De NKG is de basis voor een meer integrale, systematische aanpak voor het beheer van gemeentelijke kapitaalgoederen. Beheer ontwikkelt zich echter door van technisch (en rationeel) beheer naar meer maatschappelijk beheer. In de volgende versie wordt vormgegeven hoe, naast veiligheid en functionaliteit, meer op maatschappelijke waarden kan worden gestuurd (waardengestuurd beheer). Dit vraagt om een gedegen en gemeenschappelijke uitwerking in visie, aanpak en onderbouwing van de kosten. Daarom is het voorstel de looptijd van beide documenten met één jaar te verlengen en in 2027 te komen met de NKG 2028-2032 en het GRP 2028-2032. Dit zorgt er ook voor dat de vaststelling ervan synchroon gaat lopen met de P&C-cyclus, beginnend met de eerste Perspectiefnota (PPN) in de nieuwe bestuursperiode.

Financiële gevolgen

Betreft doel	541 Beheer openbare ruimte
Begroting wijzigen	Nee
Budgetnummer	

Bijlagen
--

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De looptijd van de huidige Nota Kapitaalgoederen (NKG) en het Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) te verlengen met één jaar en beide documenten voor 2027 geldig te verklaren.

Datum 11 december 2025

Inleiding

De volgende NKG zet de lijn door van de huidige nota, namelijk de integrale, systematische aanpak. De kapitaalgoederen hebben niet alleen technische waarde, maar dragen bij aan maatschappelijke waarden als leefbaarheid, gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit (waardengestuurd beheer). Dit heeft en duidelijke relatie naar de ambities van de Omgevingsvisie[1]. We werken dit uit met andere afdelingen en sluiten aan bij landelijke platforms als Platform Integraal Samenwerken Openbare Ruimte (PISOR) en Managing Public Space (MPS). Beide platforms hebben onder andere als focus waardengestuurd beheer. Dit vertaalt zich naar visie, beheer- en vervangingsstrategie en benodigde budgetten. Echter, de ouder wordende stad leidt tot een toename in het aantal vervangingen in de bestaande stad. Bij vervangingen herinrichten we de stad zodanig dat deze bijvoorbeeld klimaatbestendig is. Dit hangt nauw samen met de beheerstrategie van het GRP. Daarom brengen we de NKG en het GRP we in lijn met elkaar. Dit vraagt om een gedegen uitwerking in visie, aanpak en onderbouwing van de kosten.

Kader

- Omgevingsvisie Ons Zwolle van Morgen 2030 (Document Zwolle - Omgevingsvisie-2021-november.pdf - iBabs Publieksportaal)
- Ruimtelijk Toekomstperspectief ‘Ons Zwolle van Overmorgen’ (ruimtelijk-).
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) (wetten.nl - Regeling - Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten - BWBR0014606) voor het beleidsterrein kapitaalgoederen.
- Nota Kapitaalgoederen 2023-2026 (1d. Nota beheer kapitaalgoederen buitenruimte 2023 - 2026_DEF.pdf)
- Gemeentelijk Rioleringsprogramma 2022-2026 (Document Zwolle - Gemeentelijk rioleringsprogramma 2022-2026 - iBabs Publieksportaal).
- Wijkopgaven 2025-2028 (Vergaderingen - Raad Besluitvormingsronde - 15 september 2025 - iBabs)

Beoogd effect

Het in lijn brengen van de NKG en het GRP leidt tot een integrale visie en strategie om de bestaande stad bijvoorbeeld klimaatbestendig te maken. Dit vraagt mogelijk om een andere aanpak en financiering. Daarvoor is een gedegen uitwerking nodig en vervolgens de uitleg aan en discussie met het nieuwe bestuur. Daarom stellen we voor de looptijd van beide documenten met één jaar te verlengen. Dit zorgt er ook voor dat de vaststelling ervan synchroon gaat lopen met de P&C-cyclus en met name in aanloop naar de eerste Perspectiefnota (PPN) van de nieuwe bestuursperiode. En het geeft de tijd om te werken aan afstemming, uitleg en draagvlak met de nieuwe raad en college. De huidige NKG en GRP blijven dan nog één jaar de basis voor de begroting 2027.

Argumenten

1.1 De uitwerking van de visie op en beheerstrategie voor kapitaalgoederen en riolering kost tijd

In de volgende NKG zetten we de lijn door van de huidige nota en werken we het waardengestuurd beheer verder uit. De kapitaalgoederen hebben niet alleen technische waarde, maar dragen bij aan maatschappelijke waarden als leefbaarheid, gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit (waardengestuurd beheer). Dit is nieuw voor Zwolle en landelijke platforms als PISOR

[1] Omgevingsvisie ‘Ons Zwolle van Morgen 2030’en de aanvulling Ruimtelijk Toekomstperspectief, ons Zwolle van overmorgen 2040’

(Platform Integrale Samenwerking Openbare Ruimte) en MPS (Managing Public Space) zijn ook nog bezig met de uitwerking ervan. Verwachting is dat dit pas in de loop van 2026 richting krijgt. De ouder wordende stad leidt tot een toename in het aantal vervangingen van gemeentelijke kapitaalgoederen. Als we gaan vervangen dan herinrichten we de stad zodanig dat deze bijvoorbeeld klimaatbestendig is. Dit heeft effect op de beheerstrategie van het GRP. Daarom brengen we ze in lijn met elkaar, zowel qua inhoud als qua proces en planning.
Om dit goed onderbouwd uit te werken, hebben we meer tijd nodig voor het werken aan afstemming, uitleg en draagvlak met de nieuwe raad en college.

1.2 De concrete resultaten van de Nota Kapitaalgoederen en het Gemeentelijk Rioleringsprogramma zijn pas bekend na het begrotingsmoment

De inhoudelijke bestuurlijke discussie over de resultaten en ambities kunnen we niet eerder voeren dan in de tweede helft van 2026. Deze tijd is nodig voor een goede onderbouwing en uitwerking van de keuzes. Deze planning sluit niet aan bij de P&C-cyclus voor het begrotingsjaar 2027.

1.3 De financiële effecten van de Nota Kapitaalgoederen zijn voorzien in de begroting 2027

Op basis van de Nota Kapitaalgoederen 2023-2026 is de financiële consequentie tot en met 2027 uitgewerkt en besloten. Ook kan vanuit het huidige Gemeentelijk Rioleringsprogramma 2022-2026 bij huidige aanpak en huidige ambitie de jaarlijkse heffing worden vastgesteld voor 2027.

Alternatieve mogelijkheden
Een alternatief is om de looptijd van de huidige NKG en het huidige GRP niet te verlengen. Dit zorgt voor onvoldoende zorgvuldig onderbouwde informatie en te weinig tijd voor en goed participatietraject voordat beide documenten voor besluitvorming worden aangeboden.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Bij het opstellen van de nieuwe NKG en GRP houden we rekening met de wijkopgaven die zijn vastgesteld. Binnen de gemeentelijke organisatie stemmen wij actief af met andere afdelingen binnen zowel het fysiek als sociaal domein. Bij de uitwerking houden we rekening met de kaders van het participatieproces volgens Hanza! De verdere uitwerking van het participatieproces gebeurt in het proces om te komen tot een nieuwe NKG en het GRP.

Communicatie
Tijdens het proces om te komen tot de nieuwe NKG en het GRP communiceren we met name intern met de betrokken afdelingen. Na vaststelling van de NKG en het GRP worden deze in- en extern openbaar gemaakt via de reguliere kanalen.

Duurzaamheid
De effecten op de duurzaamheidsdoelen komen terug in de inhoudelijke uitwerking van de genoemde documenten. Het gaat met name om doel 4.2.1 Klimaatadaptatie en blauwgroene systemen en doel 4.3.1 Circulair.

Financiën
De verlenging en daarmee de financiële consequenties van de huidige NKG en het GRP zijn gelijk aan de huidige systematiek en bieden we aan in de reguliere begroting voor 2027.

Datum 11 december 2025

Risico's

Een risico is dat de volledige uitwerking van waardengestuurd beheer door de complexiteit niet direct volledig kan worden doorgevoerd. Als dat het geval is, kiezen we voor een beperkt aantal basiswaarden dat we toevoegen aan de huidige waarden 'veilig' en 'functioneel'. Bij het opstellen van de volgende NKG voor de periode na 2032, bepalen we dan opnieuw op welke (extra) waarden we willen sturen.

Een ander risico is dat de uitwerking van de NKG en het GRP niet synchroon loopt. De beheersmaatregel is te sturen op een gemeenschappelijke planning en de visies op elkaar af te stemmen.

Vervolg

De planning is erop gericht om de NKG en het GRP per 1-1-2028 in te laten gaan en besluitvorming door het nieuwe bestuur te laten plaatsvinden. Dat betekent op hoofdlijnen de volgende planning:

Q1/2 2026	- uitwerken verschillende onderdelen en participatie
Q3/4 2026	- introductie visie beheer bij raad en college
Q1 2027	- besluitvorming over de visie
Q1/2 2027	- uitwerken onderhouds- en vervangingsstrategie (NKG en GRP), keuzes en scenario's
Q2 2027	- voorbereiding besluitvorming, indienen begroting
Q3 2027	- besluitvorming tijdens begrotingsbehandeling over NKG 2028-2032 en GRP 2028-2032

Openbaarheid

Dit raadsvoorstel is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer